

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 6 lipca 2020 r.

I.dz. 337/KRIA/2020/w

Pani
Jadwiga Emilewicz
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju

Szanowna Pani Premier

Wobec pojawiających się w przestrzeni medialnej opinii, uwag i propozycji zmian, dotyczących projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego z dn. 3 czerwca 2020 r., Prezydium Krajowej Rady Izby Architektów RP przedstawia stanowisko w sprawie kilku z tych propozycji wraz z ich uzasadnieniem.

1. Projekty powtarzalne:

Jedną z pojawiających się uwag jest sugestia, iż w ww. projekcie rozporządzenia powinny pojawić się regulacje dotyczące wykorzystania projektów wielokrotnego zastosowania.

Zdaniem Prezydium KRIA sprawa projektów „powtarzalnych” słusznie nie znalazła się w projekcie ww. rozporządzenia, gdyż zarówno obecna jak i znowelizowana ustawa Prawo budowlane, której przepisy wchodzi w życie 19 września 2020 r., nie odnosi się do takiego zagadnienia ani nie zawiera delegacji do jego precyzowania w rozporządzeniu o formie i zakresie projektu.

W ustawie Prawo budowlane nie występuje definicja „projektu wielokrotnego zastosowania”, w żadnym też z przepisów tej ustawy nie określono i nie przytoczono takiego rodzaju opracowania.

Skoro ustawa nie zajmuje się sposobem wykorzystania przez jednego projektanta – projektu sporządzonego przez innego projektanta i przekazywania związanych z tym praw autorskich, nie ma więc powodu i podstaw prawnych do wprowadzania takiej regulacji w niedawno konsultowanym rozporządzeniu.

Przedmiotem rozporządzenia o zakresie i formie projektu budowlanego nie jest również kwestia możliwości wykonywania nabytych uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w kontekście możliwości „adaptacji” projektów.

Wydawane przed laty uprawnienia, dotyczące możliwości adaptacji projektów „typowych”, odnosiły się do zupełnie innego stanu prawnego państwa, w którym w centralnie sterowanej gospodarce stypizowano i tę część dot. projektów budowlanych. Niemniej jednak, projekty typowe przechodziły weryfikację przez odpowiednie instytucje i dopiero wówczas przeznaczone były do szerszego wykorzystania. Z powodu braku wykwalifikowanych projektantów architektów, udzielano prawa mniej wykwalifikowanym osobom do zaadaptowania, wcześniej stypizowanych odpowiednimi procedurami,

projektów. Obecnie takiego problemu już nie ma, a wszystkie wykonywane projekty budowlane mają jednakowy status, gdzie odpowiedzialność za ich wykonanie spoczywa na ich autorze.

Zakres i forma projektu to wskazanie instrukcji prawidłowego wykonania projektu niezbędnego do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz przekazywanego kierownikowi budowy.

W tym miejscu warto zauważyć, że dotychczasowe regulacje w rozporządzeniu o zakresie i formie projektu dotyczące postępowania z tzw. projektem wielokrotnego zastosowania, również nie znajdowały podstawy prawnej w ustawie Prawo budowlane. Ponad to, regulacje te odnosiły się do projektu budowlanego jako całości przedkładanej do urzędu, w którym wskazano niejasne i niedookreślone pojęcie o możliwości zastosowania projektu architektoniczno-budowlanego (w domyśle wykonanego przez innego lub innych projektantów) przez projektanta obiektu, po dostosowaniu tego projektu do ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Nigdzie nie określono kto i jakiego rodzaju czynności powinien wykonać w celu „dostosowania” nieokreślonego prawem „projektu wielokrotnego zastosowania” do wymogów planów czy decyzji. Cała konstrukcja odchodzącego już przepisu § 4. ust. 3 nie mieściła się w zakresie regulacji rozporządzenia, wymogów ustawy oraz precyzji, sensu i konsekwencji tego zapisu.

Brak ww. zapisu w projekcie nowego rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego jest ze wszech miar uzasadniony.

2. Projekt techniczny jako podstawa do realizacji robót budowlanych:

Wśród pojawiających się opinii i propozycji dot. projektu rozporządzenia można dostrzec również propozycje zapisów zakładających rozwiązanie, by projekt techniczny stał się prawną podstawą do realizacji robót budowlanych. Takie propozycje są w istocie próbą rozszerzenia zakresu i znaczenia projektu technicznego, nieznajdujące potwierdzenia w przepisach ustawy. Konsekwencje wprowadzenia uregulowań zakładających, że projekt techniczny ma być opracowany w stopniu niezbędnym do realizacji robót budowlanych mogą być przyczyną nieustających konfliktów pomiędzy projektantami a inwestorem, projektantem a kierownikiem budowy czy wykonawcą o zakres tego opracowania. Dla poszczególnych stron procesu wykonawczego obiektu „opracowanie w stopniu niezbędnym do realizacji robót budowlanych” będzie oznaczało inny (szerszy lub bardziej szczegółowy) zakres, co z kolei będzie podstawą do żądania uzupełniania projektu o dowolne opracowania, rysunki i opisy, które wg żądającego np. wykonawcy mają być niezbędne do realizacji obiektu. Konsekwencją wprowadzenia tego rodzaju zapisów będzie chaos prawno-sądowy generujący interpretacje co do sposobu wywiązania się autorów projektu technicznego z narzuconych, nie określonych ściśle, wymogów prawa. W naszej ocenie rozwiązanie takie jest sprzeczne z zapisami ustawy Prawo budowlane.

3. Rozszerzenie zagadnień projektów branżowych w projekcie technicznym:

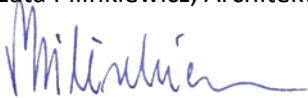
Podobnie, należy traktować również wszystkie nawet drobne uwagi mające na celu rozszerzenie zakresu poszczególnych zagadnień branżowych w projekcie technicznym, jak na przykład propozycje by projekty instalacyjne, zamiast zasadniczych lub niezbędnych elementów wyposażenia zawierały wszystkie elementy i urządzenia instalacyjne, czyli wprowadzanie w ten sposób, projektów wykonawczych tych instalacji. Takie propozycje pozostawałyby w sprzeczności z art. 34 ust. 3 pkt. 3c znowelizowanej ustawy Prawo Budowlane.

4. Wspólna oprawa wszystkich części projektu budowlanego:

Kolejną, z występujących kontrowersyjnych opinii, jest popieranie i propagowanie możliwości wspólnej oprawy wszystkich elementów projektu budowlanego. Przy nieokreśleniu etapu, na którym może występować wspólna oprawa wszystkich części projektu budowlanego należałoby zakładać taką możliwość już na etapie składania projektu wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę. Takie rozwiązanie jest wprost zaprzeczeniem regulacji zawartej w art. 33 ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo Budowlane oraz zasady, w imię której rozdzielono dotychczasowy projekt architektoniczno-budowlany na część składaną do urzędu i część techniczną, przekazywaną, bez udziału organów, na budowę. Cała regulacja dotycząca możliwości wspólnej oprawy wszystkich części projektu budowlanego powinna zostać wycofana lub zmieniona. Wszystkie propozycje, które mają potwierdzać, lub wzmacniać taką możliwość, jak choćby przez kwestie „ułatwienia” numerowania całości projektu czy dołączania uprawnień i zaświadczeń wspólnie do wszystkich 3 składowych projektów (PZT, PA-B i PT) projektu budowlanego, są bowiem działaniem skierowanym na zachowanie dotychczasowego status quo, w imię partykularnych interesów oraz przejawem braku woli do wprowadzenia zmian i uproszczeń, postulowanym przez niektóre grupy występujące w procesie inwestycyjnym.

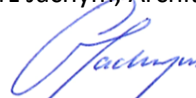
Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Grzegorz Jachym, Architekt IARP

Członek Prezydium Krajowej Rady Izby Architektów RP
Koordynator Komisji Prawa Inwestycyjnego